

4.Dalga Feminizmin Sporda #Metoo Hareketi Üzerinden İncelenmesi

Examining Fourth Wave Feminism in Sports through the #MeToo Movement

Sinem Parlakyıldız* Funda Koçak*

Öne Çıkanlar

- Dördüncü dalga feminizmin teknoloji ve sosyal medya aracılığıyla yayılması, özellikle #MeToo hareketinin spor dünyasında cinsel istismar ve taciz karşı verilen mücadelenin bir aracı olarak kullanıldığı belirlenmiştir.
- Sosyal medya ve basın birbirleriyle etkileşimde olan genellikle toplumdaki çeşitli sorunlar hakkında farkındalık yaratan ve tartışma başlatmada etkili platformlar olarak görülmüştür.
- Dijital feminizmin etkisiyle, sosyal medya paylaşımları ve medyada yer alan haberler, cinsel şiddet ve istismar konularında toplumsal farkındalığın artmasına katkıda bulunmuş ve spor alanındaki bu sorunların geniş kitlelere ulaşmasını sağlamıştır.

Öz: Feminizm son yıllarda çevrim içi perspektiften ele alınarak dijital feminizm olarak nitelendirilmektedir. Feminizmin bu yeni dijital tarzı 4.dalga feminizm olarak adlandırılmaktadır. Daha önceleri kullanılmış olsa da ABD'de yapımcı Harwey Weinstein'a karşı istismar suçlamasıyla yapılan sosyal medya paylaşımlarında #MeToo'nun etiket olarak kullanılmasıyla hareket popüler hale gelmiştir. Bunun sonucunda değişik alanlarda kullanılmaya başlanan hashtag spor ortamında istenmeyen durumların duyurulması ve kamuoyu yaratılması için kullanılmaya başlanmıştır. #MeToo hareketi, dijital platformlar aracılığıyla cinsel taciz ve istismar konularında önemli bir toplumsal farkındalık yaratarak kadın sporcuların yaşadıkları olumsuz deneyimleri paylaşımlarına olanak tanımıştır. Bu hareket, dördüncü dalga feminizmin dijital çağdaki etkisini vurgulayarak, sosyal medya aracılığıyla spor dünyasında cinsel istismar ve tacize karşı küresel bir dayanışma ve eylem alanı yaratmıştır. Sosyal medya ve basın toplumsal olayları duyurma ve kamuoyunu bilgilendirme konularında birbirini tamamlayan iki güçlü araçtır. Bu çalışmanın amacı, 4. dalga feminizmin bir yansıması olarak #MeToo hareketinin spor dünyasındaki etkilerini ve dijital feminizmin sosyal medya aracılığıyla feminist hareketlerin dijital medyadaki temsilini ve bu süreçteki rolünü incelemektir. Farklı disiplinlerde #MeToo hareketiyle ilgili dijital feminizm üzerinden ülkemizde çalışmalar yapılmış olsa da spesifik olarak spor içerisinde bu konuyu ele alan bir çalışmaya henüz rastlanmamıştır. Bu çalışma nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılarak yapılmıştır. 2017-2023 yılları arasında dünyada en çok ziyaret edilen dijital olarak yayımlanan 4 gazeteden #MeToo etiketinin kullanıldığı haberler analiz edilmiştir. Bu kapsamda CNN, BBC, The Guardian ve The New York Times dijital haber siteleri taranmıştır. Dört dijital gazetede toplamda 3463 haber incelenmiştir. Haberlerin analizinde içerik analizi yöntemi

*Öğr. Gör. Dr., Nevşehir Hacı Bektaş Üniversitesi, SBF, Antrenörlük Eğitimi Bölümü, sinemparlakyildiz@nevsehir.edu.tr, ORCID: 0000-0002-3961-8153.

*Doç. Dr., Ankara Üniversitesi, SBF, Spor Yöneticiliği Bölümü, fkocak@ankara.edu.tr, ORCID: 0000-0001-5029-3006.

kullanılmıştır. Cinsel istismar, tanıdık otorite fail, dijital global kız kardeşlik, feminist domino etkisi temalarına ulaşılmıştır. Sonuç olarak, #MeToo hareketinin spor dünyasında cinsiyet eşitsizliğine karşı önemli bir farkındalık oluşturduğu ve dijital feminizmin medya aracılığıyla toplumsal hareketlerin geniş bir etki alanına ulaşabileceğini söylemek mümkündür. İleride yapılacak olan sporda çocuk koruma, sporda psikolojik şiddet ve cinsel istismar çalışmalarında ve spor içerisinde yer alan kişilerin olası durumlara karşı bilinçlendirilmesinde dijital kitlesel hareketlerin etkili bir rol üstleneceği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Dijital Feminizm, Kadın, Medya, Metoo Hareketi, Spor.

Highlights:

- The spread of fourth-wave feminism through technology and social media, particularly the use of the #MeToo movement as a tool in the fight against sexual abuse and harassment in the sports world, has been identified.
  - Social media and the press are seen as interactive platforms that are generally effective in raising awareness and initiating discussions about various societal issues.
  - The impact of digital feminism has significantly boosted societal awareness of sexual violence and abuse through social media posts and news coverage, ensuring that these issues within the sports arena are brought to a broader audience.
-

Abstract: In recent years, feminism has been characterized by an online perspective, referred to as digital feminism. This new digital form of feminism is known as the fourth wave feminism. The #MeToo movement has raised significant societal awareness about issues of sexual harassment and abuse through digital platforms, allowing female athletes to share their negative experiences. This movement underscores the impact of fourth-wave feminism in the digital age by creating a global space for solidarity and action against sexual abuse and harassment in the sports world through social media. Social media and the press are two powerful tools that complement each other in reporting social events and informing the public. The aim of this study is to examine the impact of the #MeToo movement, as a manifestation of fourth-wave feminism, on the sports world, and to explore the representation and role of feminist movements in digital media through digital feminism. Although there have been studies on digital feminism related to the #MeToo movement in various disciplines within the country, there has yet to be a study specifically addressing this issue within the context of sports. This research has been conducted using document analysis, a qualitative research method. News articles featuring the #MeToo hashtag from four of the most visited digital newspapers worldwide, CNN, BBC, The Guardian, and The New York Times, have been analyzed. A total of 3,463 articles from these four digital newspapers are examined. Content analysis is used to analyze the news, revealing themes such as sexual abuse, familiar authority figures, digital global sisterhood, and feminist domino effect. The results indicate that the #MeToo movement has created significant awareness about gender inequality in the sports world and that digital feminism demonstrates the capacity of media-driven social movements to reach a broad impact. It can be said that in future research on child protection in sports, psychological abuse, and sexual harassment, digital mass movements will play an effective role in raising awareness among individuals involved in sports about potential issues.

Keywords: Digital Feminism, Metoo Movement, Media, Sports, Women.

Summary

In the digital age, social media has become a crucial tool enhancing the impact of feminism (Parry, 2018; Knappe and Lang, 2014). According to the We Are Social (2023) report, the increase in social media users has facilitated the broader reach of feminism and other social movements. Notably, the #MeToo movement has created global awareness about sexual violence and harassment and has made these issues more visible in the sports world (Martin and Valenti, 2013; Chamberlain, 2016). The fourth wave of feminism has developed an effective strategy against gender inequality through digital platforms, and this movement has garnered widespread support via social media (Parry and Fullagar, 2013). However, in some countries like Turkey, the impact of digital feminism has remained limited, and similar examples on social media in the sports context have been rare (Alikılıç and Baş, 2019). Although many cases of sexual violence are not reported to legal authorities, digital platforms have increased societal awareness on this issue and have led to significant changes in the sports world (Burke, 2018; Mountjoy vd., 2016).

This study aims to examine the impact of the #MeToo movement, which is considered a manifestation of the fourth-wave feminism, on the world of sports and the representation of feminist movements in digital media through social media platforms. News articles related to sports published with the #MeToo hashtag on digital news sites such as CNN, BBC, The Guardian, and The New York Times between 2017 and 2023 have been analyzed. The study highlights themes such as sexual violence in sports, familiar authority perpetrators, digital global sisterhood, and feminist domino effect. It was specifically found that by exposing cases of sexual abuse and harassment via social media, digital feminism has created solidarity among female athletes and increased societal awareness on these issues. Additionally, the #MeToo movement has been identified as a significant turning point in the sports world, generating a major call for change in the fight against sexual abuse and harassment.

In conclusion, the impactful effects of the #MeToo movement in the sports world have transformed the sexual violence experienced by female athletes into a broader societal discussion. The movement has fostered strong solidarity among female athletes on digital platforms, contributing to the exposure of abuses in the sports arena and strengthening demands for systemic change. In this context, it is suggested that more academic and practical work is needed to ensure the safety of athletes and to address issues like sexual abuse in depth.

Giriş

Son yıllarda sosyal medya üzerinden feminizm ve dışındaki konularda bireylerin bir araya gelmesi hatta örgütlenmesi ve toplumlarda geniş yer bulması dijital çağın önemini açık bir biçimde

gözler önüne sermektedir. We Are Social (2023) Dijital Raporu'nda dünya üzerinde 5.44 milyar insanın cep telefonu kullandığı, 5.14 milyar insanın internet kullanıcısı ve 4.76 milyarın ise sosyal medya kullandığı belirtilmiştir. Aynı raporda Covid-19 pandemisinin başlangıcından bu yana dünya çapında sosyal medya kullanıcı sayısının yaklaşık %30 arttığı ve son 3 yılda 1 milyardan fazla yeni kullanıcının sosyal medyayı tercih ettiği görülmüştür. Sosyal medya paylaşımları aracılığıyla büyük bir kesim bugüne kadar destek görememe korkusuyla konuşulamayan konuların konuşulduğu ve bunlarla ilgili suçlanan kişilere dair birtakım yaptırımlar görmelerine ve adli süreçlerin başlatılmasına zemin hazırlamıştır (Parry, 2018). Örneğin cinsel şiddet, üreme, ücret eşitsizlikleri vb. konularda kolektif olarak bir dayanışmanın sosyal medya hesapları üzerinden yapılması ulusal veya uluslararası bir toplum baskısına neden olabilmektedir.

Üçüncü dalganın sonları ve dördüncü dalganın başlarıyla birlikte teknolojinin ilerlemesi, feminizmin dijital bir yön kazanmaya başlamasını sağlamıştır (Parry, 2018). Dördüncü dalga, internet ve sosyal medya platformları sayesinde feminizmi daha geniş bir kitleye ulaştırmış ve bu teknoloji merkezli hareket, cinsel istismar ve tacize karşı etkili bir strateji olarak öne çıkmıştır (Knappe ve Lang, 2014; Parry ve Fullagar, 2013). Özellikle Twitter'da (yeni ismiyle 'X') #MeToo hareketinin ortaya çıkışı, cinsel şiddet ve taciz konularında global bir farkındalık yaratmış ve spor dünyasında bu sorunların daha görünür hale gelmesini sağlamıştır. Sosyal medya, feminist hikayeleri yayma ve zorlu konuları tartışma açısından önemli bir araç olmuş, spor ortamında yaşanan cinsel istismar ve psikolojik şiddet vakalarını ortaya çıkararak geniş çapta bir tepki ve destek yaratmıştır (Martin ve Valenti, 2013; Chamberlain, 2016). Türkiye ve benzeri kültürlerde, sosyal medyanın feminizm üzerindeki etkisi tartışmalı olsa da #MeToo hareketi bu ülkelerde de ses getirmiştir (Alikılıç ve Baş, 2019). Bu bağlamda dijital feminizmin küresel çapta örgütlenme ve dayanışma sağlama kapasitesini gösterdiği söylenebilir (Parry ve Fullagar, 2013).

2006 yılında #MeToo ilk olarak sosyal aktivist '*Tarana Burke*' tarafından kullanılmıştır (Burke, 2021). Siyahi bir kadın figürüyle başlamış olması nedeniyle bir anlamda azınlık grupların cinsel şiddetle mücadeleyle yönelik olan yerel lokasyonlu bir hareketi olarak kabul görmüştür. Kız kardeşlik olgusu dijital feminizmle daha hızlı yayılmış ve mağduriyet yaşayan ya da yaşamayan tüm insanların bir araya gelmesine olanak sağlamıştır. Yerel olarak başlayan bu hareket Amerikalı yapımcı *Harvey Weinstein*'a karşı istismar suçlamasıyla '*The New York Times*' gazetesinde tekrar ortaya çıkmıştır (Kantor ve Twohey, 2021). 2017 yılında iddiaların sahibi olan aktrist '*Alyssa Milano*' tarafından atılan tweetlerle hareket popüler bir hale getirilmiş taciz ve istismar mağdurlarının bu hashtag (etiket) altında toplanması için öncülük etmiştir. Bu çağrının sonrasında birçok ünlü sanatçı tarafından harekete destek gelmiştir. *Milano*'nun tweeti gün sonuna kadar 200.000'den fazla kez kullanılmıştır (BBC, 2016). Yalnızca bir gün sonra 500.000'den fazla tweet

atılmış ve Facebook'ta ise hashtag ilk 24 saat içinde 4.7 milyondan fazla kişi tarafından 12 milyon gönderide kullanılmıştır (CNN, 2017a; CNN, 2017b). Ayrıca Amerika Birleşik Devletleri'ndeki kullanıcıların %45'i bu hashtagi kullanan bir arkadaşının olduğunu bildirmiştir (CBS News, 2017). Sanattan spora birçok alanda sosyal medya aracılığıyla kadınlar yaşadıkları haksızları duyurmuşlardır (Burke, 2018). 2017 yılında #MeToo hareketinin yeniden canlanmasında cinsel taciz ve istismar mağdurları etkili olmuştur.

Mağdurun bedenine temas içeren ve sırnaşık hareketlerle gerçekleştirilen cinsel davranışlar cinsel saldırı veya cinsel istismar, bedene temas içermeyen sözlü, yazılı ya da işaretlerle gerçekleştirilen cinsel davranışlar ise cinsel taciz suçunu oluşturmaktadır (Artuk ve Alşahin, 2016). Cinsel tacize veya saldırıya maruz kalan mağdurların üçte biri yaşadıkları bu olumsuz durumu kimseyle paylaşmamaktadır. Örneğin üniversite öğrencilerinin %10'undan azı cinsel saldırı konusunda bildirim yapmaktadır (Taylor ve Hardin, 2017). Buna bağlı olarak birçok vakanın bildirilmemesi tacizin devam etmesi olasılığını artırmaktadır (Fasting vd., 2007). Türkiye açısından değerlendirildiğinde Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından %18.5 olan cinsel suçlar mağduru çocuk oranının 2023 yılında %24.4'e yükseldiği belirtilmiştir (TÜİK, 2022). Bu oranın yalnızca kayıtlı vakalardan oluşması ve kayıtlı olmayan ya da bildirilmeyen vakaların olduğu düşünüldüğünde tablonun endişe verici olduğu söylenebilir. Ülkemizde yasal ya da kurumsal bir destek bulunamayacağı düşünülmesi nedeniyle birçok taciz vakasının bildirimi yapılmamaktadır (Kadir Has Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Araştırma Merkezi, 2017).

Taciz ve istismar, performans sporunda psikolojik, fiziksel veya cinsel istismar ve ihmal şeklinde ortaya çıkan kazara olmayan şiddet risklerini içermektedir. Kazara olmayan şiddet terimi, güç farklılıklarının kötüye kullanılması sonucu sporcuların zarar görmesi durumunu tanımlamak için Birleşmiş Milletler ve IOC tarafından kullanılmaktadır (Mountjoy vd., 2016). Kazara olmayan şiddet, fiziksel temas, sözlü veya dijital mecralar, ihmalkarlık, zorbalık veya kötü muamele gibi çeşitli mekanizmalar aracılığıyla gerçekleşebilir (Alexander vd., 2011). Sporcuların sağlığı ve refahı, taciz ve istismar yoluyla kazara olmayan şiddet veya kötü muameleye maruz kaldıklarında olumsuz etkilenebilir. Taciz ve istismarın tüm biçimleri insan haklarını ihlal eder ve cezai bir suç teşkil edebilir (Brackenridge, 2010; Brackenridge vd., 2010). Bu nedenle, spor alanında politika belirleyicilerin kazara olmayan şiddet risklerini belirleyip azaltmak için yasal ve ahlaki bir sorumluluğu bulunmaktadır (The Guardian, 2006). Ancak taciz ve istismar kaynaklı zararlar, birçok spor organizasyonu için hala önemli bir kör nokta olarak kalmaktadır. Bu sorunlar pek çok spor örgütü tarafından itibar kaybı, bilgisizlik, sessizlik veya işbirliği korkusu nedeniyle ihmal edilmektedir (Brackenridge ve Rhind, 2014; Timpka vd., 2008).

Sporcular, yetenek merdiveninde ve performans yolunda ilerledikçe, psikolojik, fiziksel ve cinsel şiddet yaşama riskinin arttığı açıktır ve istismarcı bir elit spor kültürüne maruz kalmak çeşitli mental sağlık sorunları gibi olumsuz durumlara yol açabilir. Taciz ve istismarın kültürel bağlamı, sosyal ve kişisel faktörler arasında güç farklılıklarına dayanan ayrımcılıkla kök salmıştır (Fasting vd., 2010; Vertommen vd., 2015). Uluslararası Olimpiyat Komitesi (International Olympic Committee [IOC]) 2015 yılında Olimpiyat Tüzüğü'ne eklenen ayrımcılık karşıtı maddenin bu sorunları iyileştirdiğine dair yeterli kanıt bulunmamaktadır (Mountjoy vd., 2016). 2006 yılından bu yana alandaki bilimsel bilgilerin genişlemesi nedeniyle, IOC, mevcut bilgi birikimini gözden geçirmek ve sporda kazara olmayan şiddetin önlenmesi ve yönetimi için öneriler sunmak amacıyla uluslararası bilimsel, klinik ve politika uzmanlarının katıldığı bir toplantı düzenlemiştir (Stirling, 2009). Çalışma sonrasında sporculara yönelik kötü muamelenin kapsamı cinsel taciz ve istismarın ötesine genişletilmiş ve bu durumların oluşturduğu ek tehditleri ve hak ihlallerini de içermiştir.

Toplumumuzda cinsel şiddet, taciz veya istismar vakalarının yasal mercilere ve ülkemizde spor özelinde bakıldığında bir örneğe rastlanmaması nedeniyle çalışmamız yabancı kaynakların taranmasıyla ortaya koyulmuştur. Mevcut çalışmanın amacı 4. dalga feminizmin bir yansıması olarak #MeToo hareketinin spor dünyasındaki etkilerini ve dijital feminizmin sosyal medya aracılığıyla feminist hareketlerin dijital medyadaki temsilini ve bu süreçteki rolünü incelemektir. Çalışma kapsamında 2017-2023 yılları arasında dijital feminizm kapsamında yayımlanan #MeToo haberleri analiz edilerek, bu hareketin spor alanında cinsel taciz ve saldırıya karşı verilen mücadelenin bir aracı olarak nasıl kullanıldığını tartışmayı hedeflemektedir.

Feminizmin Tarihsel Dalgaları

Feminist bilimde dalga ya da kuşak metaforu, feminist hareketi temsil ve organize etmenin yanı sıra farklı zamanlardaki eylem ve araştırmaların benzerliklerini ortaya koymaktadır (Görgün Baran, 2021; Nicholson, 2010; Parry ve Fullagar, 2013). Büyük bir dalganın karaya vurması, ardından açılması ve daha büyük bir dalga olarak geri dönmesi, feminist hareketin dinamik doğasını simgelemektedir. Feminizmin tarihsel sürecinde dört dalga olduğu söylenebilir. Bu dalgaların her biri, kıyıya vuran büyük dalgalara benzetilmiş ve birbirini takip eden her dönem, önceki dönemin bilgi ve birikimini de içine alarak daha güçlü bir şekilde karaya vurmuştur (Baumgardner, 2011). Feminizmin temelde ataerkil toplum ve kültürü dönüştürmekle ilgilendiği söylenebilir (Snyder-Hall, 2010).

Birinci Dalga Feminizm olarak adlandırılan feminizmin ilk dalgası, büyük ölçüde kadınların oy hakkına odaklanmıştır (Parry vd., 2018). 19. yüzyılın sonları ve 20. yüzyılın başlarında, özellikle Avrupa'da önemli mevkilerdeki kişilerin eşleri ve belirli kastlara mensup

kadınların oy kullanma hakkına sahip olmaları bu sorunu gündeme getirmiştir (Arat, 2010). Amerika Birleşik Devletleri'nde ise, kadın haklarına yönelik farklı görüşlerin ve siyasi çerçevelerin etkisi altında gelişen ilk dalga feminizmde bazı feministler, kadınların doğuştan ahlaki olarak üstün olduğunu iddia ederken, diğerleri kadınların erkeklerle eşit fırsatlara sahip olmaları gerektiğini savunmuşlardır. Feministler, "iyi kadın" rolüne karşı çıkarak kadınların ev dışında aktif olmalarını talep etmiş, oy kullanma hakkının temel bir yurttaşlık hakkı olduğunu vurgulamış ve özellikle Afrikalı-Amerikalı kadınların hakları için diğer reformcu hareketlerle işbirliği yaparak mücadele etmişlerdir (Krolokke ve Sorensen, 2006). Bu dönemde Amerika'da genel olarak kadınlara ve siyahilere oy kullanma hakkı tanınmamış, siyahi erkeklere oy verme hakkı verilmesi beyaz ve siyah kadınlar arasında tartışmalara yol açmıştır (Taş, 2016). Birinci dalga feminizmin en önemli başarısı, ataerkil toplumsal yapılara direnmek, bilişsel temelleri atmak ve "cinsel devrim" hareketiyle toplumsal statü, roller ve psikolojik yapıları etkileyen değişikliklere yol açmak olmuştur (Millett, 2000). Kuzey Amerika'daki önemli feminist liderler ve onların görünürlüğü, feminist eylemin ikinci dalgası olarak bilinen dönemi ortaya çıkarmıştır.

İkinci Dalga Feminizm batının 1960'lı yıllardaki gelişimi kadınların toplumsal statüsünü doğrudan etkilemiştir (Taş, 2016). İkinci dalga feminizmin sembolik bir olayı olan '*Miss America*' yarışmalarına yapılan itirazlar, ataerkil güzellik normlarının eleştirilmesi ve kadınların siyasi katılım için mücadele etmeleriyle öne çıkmaktadır (Dow, 2003). Bu dönemde feminist hareket, kadınların toplumsal rollerine ilişkin geleneksel normlara karşı çıkarak çeşitlilik ve eşitlik vurgusu yapmıştır (Krolokke ve Sorensen, 2006). Feministler, kadınların toplumsal ve politik alanda daha fazla seslerini duyurabilmeleri için örgütlenmiş ve çeşitli sosyal değişimler için çalışmışlardır. Amerika'da modern feminizm doğmuş ve kadınlar çalışma hayatında daha fazla yer almaya başlamıştır. Kadınlar için eşit ücret yasası gibi önemli kazanımlar elde edilmiştir. İkinci dalga beyaz, orta sınıf, heteroseksüel kadınların yaşamlarıyla ilgili konuları savunmaya odaklanan büyük ölçüde liberal bir harekettir (Hooks, 2000). Dean (2009) bu dönemde bireysel farklılıkların göz ardı edildiğini ve erkekler kadar farklı yaş, etnik kimlik, sosyo-ekonomik statüye sahip kadınların da dışlandığını belirtmiştir. Bu çerçeveden bakıldığında, ikinci dalga bir kesime göre yargılayıcı, esnek olmayan ve bölücü olarak görülmektedir (Braithwaite, 2002; Snyder, 2008; Snyder-Hall, 2010). Bu dönemde kadınların farklı düşüncelere sahip bir grup olması bir anlamda "bilinç yükseltme" durumunu meydana getirmiştir. Farklı bakış açılarına sahip kadınların kendilerini anlamalarına, toplumdaki cinsiyet rollerini ve bunun birey üzerindeki etkisini sorgulamalarına bilinç yükseltme yardımcı olmaktadır. Bu durum 1968'den sonra önemli bir gelenek haline gelen "kız kardeşlik" konusunu da beraberinde getirmiştir (Taş, 2016).

Üçüncü Dalga Feminizm, 1980'lerin sonu ve 1990'ların başındaki sosyo-politik kültüre sıkı bir şekilde yerleşmiş ve büyük oranda taban odaklı, bireyci, radikal ve resmi olmayan bir yapıya sahiptir (Shugart, 2001). Bu dönemde, Amerika'da "*grrrl feminism*" ve Avrupa'da "yeni feminizm" olarak bilinen hareket, kadınlara karşı şiddet, insan kaçakçılığı ve estetik operasyonlar gibi konuları ön planda tutmuş ve önceki dalgaların evrensel çözümlerine karşı çıkmıştır (Örnek, 2015). Üçüncü dalga feminizm, kadınlık ve öznellik kavramlarını birleştirmekten çekinmiş, çeşitli feminist ideolojileri ve uygulamaları benimsemiştir (Kinser, 2004). İkinci dalganın aksine, evrensel tek tip kadınlık fikrine karşı çıkararak sorunların küresel ve bireysel düzlemde ele alınması gerektiğini savunmuştur (Parry, 2018). Bu dönem kadınlara yönelik şiddet, kadınların güçlendirilmesi ve cinsellik gibi mikro politika konularına kadar geniş bir konu çeşitliliğine odaklanmış ve yayılmıştır. Kadınları kısıtlayan ve baskı altına alan konularla ilgilenilmiş, farkındalık artırıcı aktivizm ve geniş tabanlı eğitim toplumsal değişimin anahtarı olarak görülmüştür (Özveri, 2009). Ataerkil toplumsal düzeni eleştiren üçüncü dalga feminizm, sorunların çözümüne yönelik ortak bir yaklaşım ortaya koyma konusunda başarısız olmuştur çünkü feminist gruplar farklı teoriler ve yöntemlerle fikirlerini ifade etmeye çalışmışlardır (Taş, 2016). Örnek (2015) tarafından yapılan çalışmada, Amerika'da anayasa değişikliklerine rağmen kadınların vatandaşlık haklarının güvence altına alınmadığı, yüksek makamlara atanma ve cinsel şiddet riskiyle karşı karşıya kaldıkları, bu tür vakaların rapor edilmemesinin toplumsal dışlanma endişesi nedeniyle sessiz kalmalarına neden olduğu belirtilmiştir.

Dördüncü Dalga Feminizmin ortaya çıkışının çok eskiye dayanmadığını söylemek mümkündür. Dördüncü dalgaya ait görüşlerin bazı bilim insanları tarafından bu dalganın var olduğu konuşulduğu için bunun var olabileceği belirtilmiştir (Baumgardner, 2011). Kaplan (2003) dördüncü dalganın feminizmin ikinci ve üçüncü dalga feministleri aynı düzeyde olmasa da bir araya getirerek hepimizi ilgilendiren yeni ve yıkıcı bir konu olan gerçeklikle en az bir kez yüzleşmek olduğunu ileri sürmektedir. Bu yeni gerçeklik ideal olarak ırksal, etnik ve ulusal ayrımları da ortadan kaldırmaktadır. Dördüncü dalga feministler yerel kadınların gündemlerini, özellikle de cinsel taciz ve kadına yönelik şiddet konusunda hızla küreselleştirmek için teknolojiyi kullanmaya başlamışlardır (Simões ve Matos, 2008). Bu dönem cinsel şiddet konusunda farkındalık yaratmada önemli ilerleme kaydederken, aynı zamanda kadınların ücretli istihdamı ve ücretleri gibi daha maddi konulara odaklanan feminist bilimden de ayrılmıştır (Benn, 2013).

Dijital Feminizm ve Sporda 4.Dalga Hareketi

Üçüncü dalganın sonlarında ve dördüncü dalganın başlarında teknolojinin gelişmesiyle birlikte feminizmin değişime uğrayarak dijital bir yöne doğru kaymaya başlayacağına dair bazı örnekler ortaya çıkmıştır (Parry, 2018). Dördüncü dalga tam olarak feminizmin internet üzerinden yapılmasına olanak sağlamıştır (Knappe ve Lang, 2014). Bu bağlamda değerlendirildiğinde teknolojik seferberliğin bu dalganın kilit unsuru olduğu belirtilmektedir (Parry ve Fullagar, 2013). Özellikle genç nüfus popülasyonunun X, Facebook ve Instagram gibi sosyal medya platformlarında etkileşim yoluyla diğer kişilerle giderek artan bir biçimde çoklu çevrim içi/online kimlikler oluşturmaktadır. Teknoloji merkezli kültür çevrim içi yaşama yeteneğini ve arzusunu kolaylaştırmaktadır (Baumgardner, 2011).

Çevrim içi platformlar feministlerin hikayelerini paylaşmak ve analiz etmek, farkındalık yaratmak ve zor konuları tartışmak için kullandıkları önemli araç olarak belirtilmektedir (Martin ve Valenti, 2013). Fotopoulou (2016) X platformunun çevrim içi aktivizm ve feminizm için önemli bir alan olmakla birlikte topluma spesifik bir alan açması nedeniyle önemli olduğunu ifade etmektedir. Sosyal medyada hashtag kullanımı yoluyla feminist aktivizm (hashtag feminizm), cinsiyet eşitsizliğiyle mücadelede güçlü bir strateji olarak görülmektedir (Alikılıç ve Baş, 2019). Konu etiketi olarak bilinen hashtag aktivizmi aktivistler ve akademisyenler tarafından da tercih edilmektedir (Gunn, 2015).

2015 yılında bir bilim adamının konferansta laboratuvarında birlikte çalıştığı bilim kadınlarının duygusal yönlerinin zayıflığına dair yaptığı açıklamalar dünya çapında büyük yankı oluşturmuştur. Bu konuşmanın içeriği kadın bir gazetecinin tweetleri ile kamuoyuyla paylaşılmış ve viral bir hale gelmiştir. Bilim adamı yaptığı konuşmanın içeriğinde erkek ve kadınlar için ayrı laboratuvarlar kurulması gerektiğini belirtmiş ve bunun nedenini kadınların sorunlu bir duygusallığa sahip olmaları tarzında ataerkil bir söylemle gerekçelendirmiştir (The Guardian, 2015). Dünyanın dört bir yanından özellikle kadın bilim insanları tarafından #distractinglysexy hashtagi oluşturularak bu konuşmanın içeriği sosyal medya üzerinden eleştirilmiştir. Bilim adamının yapmış olduğu açıklamalar açık bir şekilde kadınların doğasına vurgu yaparak bilim alanında yalnızca erkeklerin bir arada olması gerektiğiyle ilgilidir. Bu açıklamaya X platformu üzerinden karşı çıkılması ve küresel olarak kadınların bir araya gelmesi 4.dalga feminizmin örneklerinden biri olarak kabul edilebilir (The Independent, 2015).

Dijital platformlar erkeklerin kadınlar üzerindeki baskısı sonucunda dördüncü dalga feministlerin direnmesi ve anında karşılık vermesi için bir forum görevi üstlenmektedir. Dördüncü dalga feminizmin ayırt edici özelliklerinden biri, özellikle X ve Facebook gibi sosyal medya

platformları aracılığıyla belirli cinsel şiddet biçimlerine verilen hızlı ve çok sesli yanıtıdır (Chamberlain, 2016). Martin ve Valenti (2013) dördüncü dalganın büyük ölçekte hızlı, çok sesli bir tepki ve toplu eylemle sonuçlanabilir olduğunu fakat teknolojiye bağlı olması nedeniyle bu dalganın doğası gereği sürdürülemez olduğunu öne sürmektedir. Ancak 2017 yılının sonbaharında yeniden ortaya çıkan #MeToo hareketinin yansımalarının ve karşılık bulmasının bir anlamda dördüncü dalganın hedefine hizmet ettiği söylenebilir.

İnternet ve sosyal medya, kişisel yaşamların önemli bir parçası haline gelmiş ve bireyler, sosyal medya platformlarında çeşitli içerikler üretip paylaşmaktadır. Bireylerin kullandıkları dijital platformlarda içerik üretip paylaşmaları ve bu içerikler konusunda birbirleriyle etkileşimde bulunmaları olağandır (Yaşar, 2003). Sosyal medyanın feminizm üzerindeki olumlu etkisi, yabancı literatürde sıkça vurgulanmaktadır. Ancak Amerika ve Avrupa kültürlerindeki bu olumlu etkinin, Türkiye ve benzer kültürlerle sahip ülkelerde aynı olmasını beklemek zor görünmektedir. Türk sosyal medyasında, sadece feminizm değil, kadın temalı içeriklerde dahi cinsiyet ve roller tartışılmakta; kadının varlığı, cinsiyeti, özgürlüğü, hakları, inançları ve tercihleri bile sorgulanmakta ve yargılanmaktadır (Alikılıç ve Baş, 2019).

Spor ortamı, kültürün doğasında var olan erkeklik ve şiddeti idealleştirmesi göz önüne alındığında, cinsel taciz ve saldırı için bir üreme alanı olmakla suçlanmaktadır (McMahon, 2007). 2011 yılında futbol takımı antrenörü Jerry Sandusky'nin ve 2017 yılında dünyaca ünlü spor doktoru Larry Nassar'ın sporcu kız çocukları ve kadınlara uyguladıkları cinsel istismar skandalları acı bir gerçeği ortaya çıkarmıştır. Çocuk ve genç sporcular, sıkı ve tutkulu çevrelerde model aldıkları ve güvendikleri figürlerin cinsel istismarına karşı savunmasızdır (Reel ve Crouch, 2019). Antrenörler tarafından uygulanan cinsel şiddet, 1980'lerden bu yana literatürde tartışılmakta ve sporla ilgili haberlerde oldukça dikkat çekmektedir (Parent ve Fortier, 2018). Dijital platformlar üzerinden uğradıkları cinsel istismar ve psikolojik şiddet konularındaki olumsuz deneyimleri paylaşan sporculara yine spor dünyasından pek çok isim destek olmuştur. Bu konu yalnızca kadınlar tarafından değil erkekler tarafından da desteklenmesiyle daha büyük bir ses getirmiştir. 4.dalganın internet kullanımıyla evrensel olarak örgütlenmeyi getirdiği gibi cinsiyetler arası haksızlıklara karşı beraber olunmasında da bir bakıma katkı sağlamıştır (Parry ve Fullagar, 2013).

Spor içerisinde yaşanan bu durumlar yalnızca sporcular tarafından değil farklı zaman dilimlerinde antrenörler, spor gazetecileri, spor psikologları gibi birçok isim tarafından da ilgi görmüştür. #MeToo hareketinin kamuoyunda asırlardır tartışılan istismar konusuna bir bakıma açıklık getirdiği görülmektedir. Sosyal medyada başlayan bu hareketle yaşanan olumsuz tecrübelerin tüm dünyayla paylaşılması evrensel olarak bir acı dalgasına neden olmuştur. Birçok

meslek grubundan saygın ve tanınmış olarak kabul edilen birey bu suçlamalarla yüzleşmiş, elit düzeyde çok sayıda sporcunun mağdur edildiği görülmüştür (Reel ve Crouch, 2019). Sporda dijital feminizmin küresel ölçekte büyük yankı uyandırmasıyla dalganın adeta bir metafora dönüştüğünü söylemek mümkündür. Bu çalışmanın amacı, 4. dalga feminizmin bir yansıması olarak #MeToo hareketinin spor dünyasındaki etkilerini ve dijital feminizmin sosyal medya aracılığıyla feminist hareketlerin dijital medyadaki temsilini incelemektir. Bu bağlamda dijital feminizm toplumsal gelişim ve feminist harekete sağlayacağı katkının yanında toplumun küçük evreni olarak görülen spor alanında da farkındalık yaratacak olması bakımından önemlidir. Ulusal ve uluslararası literatürde farklı disiplinlerde #MeToo hareketiyle ilgili dijital feminizm üzerinde çalışmalar yapılmış olsa da ulusal alan yazında spor özelinde bu konuyu ele alan bir çalışmaya henüz rastlanmamıştır.

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu çalışma nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılarak yapılmıştır. Bu analiz yönteminde yazılı belgelerin içeriğinin sistematik ve titiz bir biçimde izlenmesi gerekmektedir (Wach, 2013). Elektronik ve basılı yayımlanan tüm materyaller bu yöntemle sistemli bir biçimde incelenerek değerlendirilebilmektedir. Diğer nitel araştırma yöntemlerine benzer şekilde doküman analizi yönteminde ilişkili konuyla ilgili anlam çıkarmak, bakış açısı oluşturmak ve ampirik bilgi geliştirilebilmesi için verilerin yorumlanması ve incelenmesi gerektirmektedir (Corbin ve Strauss, 2008). Doküman analizi nitel vaka çalışmalarında tek bir fenomen, olay, örgüt veya programı ortaya çıkarmak amacıyla yapılan çalışmalarda da kullanılmaktadır (Stake, 1995; Yin, 2014). Genellikle başka araştırma yöntemlerini tamamlayıcı olarak kullanılsa da bağımsız olarak kullanıldığı görülmektedir (Kıral, 2020). Bu çalışmada da spor alanında #MeToo hareketine ilişkin haberlerin sistematik bir şekilde incelenmesi ve analiz edilmesi için uygun bir veri toplama ve analiz tekniği sunduğundan doküman incelemesi yöntemi tercih edilmiştir. Ayrıca CNN, BBC, The Guardian ve The New York Times dijital haber siteleri, yüksek erişim oranlarına sahip oldukları için küresel olayların kapsamlı bir yansımasını sunmaktadırlar. Bu haber siteleri kamuoyunun ve spor dünyasının #MeToo hareketine nasıl tepki verdiğini ve konunun nasıl ele alındığını anlamak için güvenilir bilgi sağlamaktadır. Doküman incelemesi, bu haber sitelerindeki belgelerden geniş bir veri kümesi elde edilmesi sağlamak için kullanışlı bir yöntem sunmaktadır.

Verilerin Toplanması

Çalışmada veri toplamak amacıyla 1 Ocak 2017-31 Aralık 2023 yılları arasında kadın sporcuların sosyal medyadan seslerini duyurmasına dair dünyada en çok ziyaret edilen dijital gazeteler arasında yer alan 4 haber sitesinde #MeToo hashtaginin kullanıldığı haber dokümanlarından yararlanılmıştır (PressGazette, 2024). Bu kapsamda CNN, BBC, The Guardian ve The New York Times dijital haber siteleri taranmıştır. CNN ve BBC açık erişimli ancak The Guardian ve The New York Times gazetelerine abone olarak haberlere ulaşılmıştır. Taranan haberlerde 2017 yılının başlangıç noktası olarak belirlenmesinin temel nedeni ise sporda #MeToo hareketinin bu yılda başlamasından kaynaklanmaktadır. Uygulanan taramada haber sitelerinin filtreleme özellikleri kullanılarak, anahtar sözcükler haber başlığında ve içeriğinde bulunacak şekilde #MeToo in Sport, #MeToo, #MeToo movement, #MeToo Movement in sport şeklinde tarama yapılmıştır. Haberlerin aranmasını ve seçilmesini ele almak için dâhil etme ve hariç tutma kriterleri tanımlanmıştır. Tablo 1’de çalışmaya dâhil edilme ve hariç tutulma kriterleri gösterilmektedir.

Tablo 1.
Çalışmaya Dâhil Edilme ve Hariç Tutulma Kriterleri

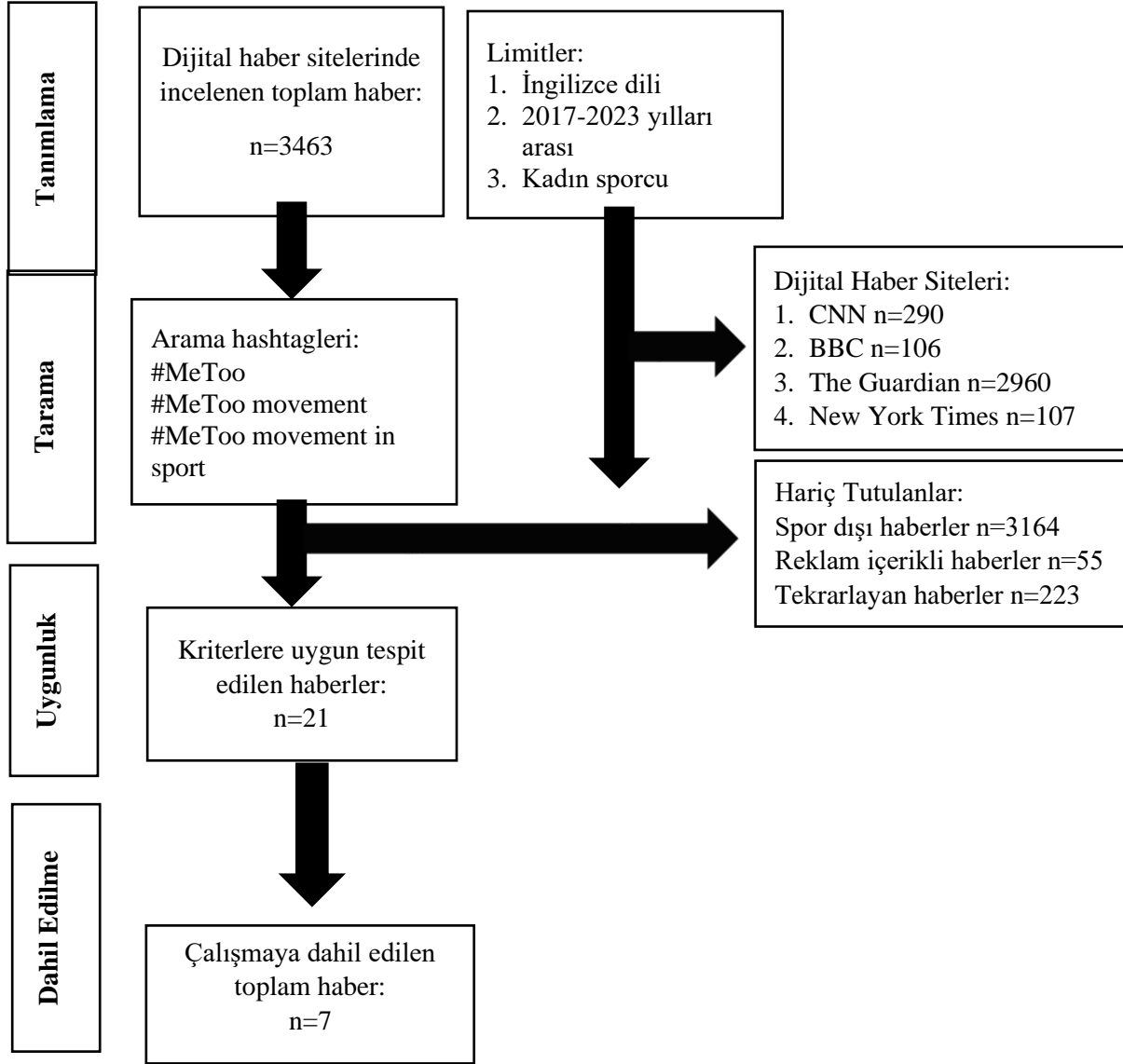
Dâhil Edilme	Hariç Tutulma
<ul style="list-style-type: none"> Tam metin haberler Odak noktası spor olan haberler Başlık ve içeriği konu ile ilişkili olan haberler 	<ul style="list-style-type: none"> Tam metnine erişim olmayan haberler Odak noktası spor olmayan haberler Başlık ve içeriği konu ile ilişkili olmayan haberler Tekrarlayan ya da devam niteliğindeki haberler

Gerçekleştirilen filtreleme işlemlerinin ardından CNN’de 106, BBC’de 290, The Guardian’da 2960 ve The New York Times’da 107 haber olmak üzere toplamda 3463 habere ulaşılmıştır. Odak noktası spor ve spor ortamı olmayan 3164 haber, reklam içerikli 55 haber ve 223 tekrarlayan haber çalışmanın kapsamı dışında bırakılmıştır. Tekrarlayan 21 haber dahil edilme kriterleri kapsamında ilk yayınlandığı gazete dikkate alınarak çıkarılmış ve sonuç olarak 7 haber çalışmaya dahil edilmiştir. Şekil 1’de haber seçimi akış şeması gösterilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırma, doküman inceleme modeli üzerine kurulmuş bir nitel araştırma yöntemini benimsemektedir. Bu modelde, incelenen dokümanların analizi, sistematik literatür incelemesi adımlarıyla gerçekleştirilmiştir. Sistematik literatür incelemesi, belirli bir araştırma sorusuyla ilgili eksiklikleri ve alanları belirleyerek daha fazla araştırmayı gerektiren noktaları tespit ederken, aynı zamanda bir konuyla ilgili mevcut araştırmaların durumunu gösterir. Literatürün sistematik olarak taranması, belirlenen araştırma sorusu, konu veya ilgilenilen olguyla ilgili mevcut çalışmaların

tanımlanması, değerlendirilmesi ve sonuçların yorumlanması adımlarını içermektedir (Kitchenham, 2004).

Şekil 1.
Haber Seçimi Akış Şeması

Bulgular

Bu çalışma BBC, CNN, The Guardian, The NewYork Times gazetelerinde yer alan haberleri içermektedir. Haber seçim sürecinde elde edilen sonuçlar Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2.

Araştırmada Yer Alan Haberler

Haber Sitesi	Haberciler	Haber Başlığı	Haber Tarihi	Ülke	Branş	Haber İçeriği
CNN	Anne Claire Stapleton Eric Levenson	McKayla Maroney alleges USA Gymnastics doctor abused her at 13	19.10.2017	ABD	Cimnastik	Cinsel istismar, kulüp doktoru Larry Nassar, sosyal medya platformları aracılığıyla ifşa
CNN	Eric Levenson	Aly Raisman: I was sexually abused by former USA Gymnastics doctor	11.11.2017	ABD	Cimnastik	İstismar, kulüp doktoru Larry Nassar, 60 Minutes dergisi röportaj sırasında itiraf
CNN	Eric Levenson	Larry Nassar sentenced to up to 175 years in prison for decades of sexual abuse	24.01.2018	ABD	Cimnastik	156 kadın ve kız çocuğuna cinsel istismar, istismara bağlı sporcuların kaygı, depresyon yaşaması ve kendine zarar verme davranışı, Lassar'a 175 yıl hapis cezası
CNN	Flora Charner	Brazilian sports journalists may be having their #MeToo moment	30.03.2018	Brezilya	Spor Muhabiri (futbol)	Taciz, kadın spor gazetecilerinin sosyal medya üzerinden hashtag kullanarak bir araya gelmesi
The Guardian		South Korea unveils biggest ever investigation into abuse in sport	23.01.2019	Güney Kore	Sürat Pateni Judo Taekwondo Futbol Güreş	Ülkede sporda istismara yönelik en büyük soruşturma, sporcunun antrenörünü istismarla suçlaması
The New York Times	İleNiki Kitsantonis	İleNiki Kitsantonis' Olympic Athlete Speaks of Assault and Breaks a Bigger Silence in Greece.	16.02.2021	Yunanistan	Yelken	Üst düzey spor yetkilisi tarafından sporcuya cinsel saldırı, hashtag aracılığıyla ifşa, diğer sporculara örnek teşkil etme
BBC	Rudraneil Sengupta	Wrestling Federation of India: Is Indian sport seeing its #MeToo moment?	01.02.2023	Hindistan	Güreş	Kadın güreşçilerin antrenörlerini cinsel istismarla suçlaması

Araştırma Sonuçlarına İlişkin Temalar

Spor özelinde bakıldığında #MeToo hashtagine sahip haberlerin 2017-2023 yılları arasında yayımlandığı görülmüştür. Özellikle 2017 yılının sonunda dijital platforma #MeToo hashtaginin tek başına hâkim olduğu görülmüştür. Bu hashtag cinsel saldırı ve tacize karşı geliştirilmiş bir hareket olarak kabul edilmiştir (Moscatelli vd., 2021). #MeToo hashtagine sahip haberlerin sporda odak noktasının çalışmamızla paralellik gösteren 4.dalga feminizmin spesifik olarak spora yansımalarını ve spor içerisindeki yaşadıkları olumsuz duyguları ve bunları ifade ettikleri dijital platformlardır. Sporda #MeToo hashtagine sahip haberlere konu olayların yaşandığı ülkelere bakıldığında Amerika Birleşik Devletleri, Brezilya, Güney Kore, Büyük Britanya, Yunanistan ve Hindistan olduğu görülmektedir. Sporda #MeToo hashtagine sahip incelenen haberlerin içeriklerinde 'cinsel şiddet', 'tanıdık otorite fail', 'dijital global kız kardeşlik' ve 'feminist domino etkisi' temalarına ulaşılmıştır. Çalışma kapsamında ortaya çıkan tema ve kodlar Tablo 3.'de

gösterilmiştir. Bu kapsamda kadın sporcuların özellikle sosyal medya platformlarını kullanarak olumsuz yaşantılarına dair hak arayışları araştırılmıştır.

Tablo 3.

Tema ve kodlar

1. Cinsel Şiddet
İstismar
Taciz
Mağdurların ifadeleri
2. Tanıdık Otorite Fail
Antrenör
Doktor
Üst düzey yetkililer
3. Dijital Global Kız Kardeşlik
Sosyal medya hareketleri
Küresel dayanışma
Hashtag kullanımı
4. Feminist Domino Etkisi
Küresel feminist hareketler
Etki yayılımı
Yerel ve küresel bağlantılar

Cinsel Şiddet

2017 yılının Ekim ayında #Metoo hashtagi altında Amerika Birleşik Devletleri eski cimnastik takımı sporcusu McKayla Maroney, "#MeToo" hashtagi altında, fizyoterapist Larry Nassar'ın "tıbbi açıdan gerekli tedaviyi" sağlama kisvesi altında kendisine cinsel istismarda bulunduğunu X üzerinden paylaşmıştır (CNN, 2017c). Maroney'in ardından üç kez altın madalya kazanan cimnastikçi Aly Raisman, Nassar tarafından cinsel istismara uğradığını "60 Minutes" dergisine verdiği röportajda açıklamış ve X hesabından konuya ilişkin yazdıklarıyla destek bulmuştur (CNN, 2017d). Amerika Birleşik Devletleri'nde önde gelen olimpiyat kadın cimnastikçileri tedavi eden dünyaca ünlü spor doktoru Larry Nassar 150'den fazla kız çocuğuna cinsel istismarda bulunması nedeniyle çıktığı mahkemece tutuklanmıştır (CNN, 2018a).

Tanıdık Otorite Fail

Çalışma kapsamında incelenen bir haber dışında diğer tüm haberlerde mağdur sporcuların aynı ortamda beraber çalıştıkları, otorite konumunda ve kendilerinden yaşça büyük erkekler (doktor, antrenör, üst düzey spor yetkilisi) tarafından istismara uğradıkları belirlenmiştir.

2018 yılının Ocak ayında #MeToo hareketiyle birlikte Güney Kore'de bir patencinin uzun süre antrenörü tarafından istismar edildiğini açıklamasının ardında judo ve tenis gibi birçok farklı branşta sporcuların beraber çalıştıkları kişiler tarafından cinsel istismar iddaları ülkenin gündeminde büyük ses getirmiştir (The Guardian, 2019). 2021 yılında #MeToo hareketi Yunanistan'a sıçramış, yelken şampiyonu Olimpiyat altın madalyalı Sofia Bekatorou, üst düzey

bir spor yetkilisi tarafından cinsel saldırıya uğradığını söylemiş ve bu konunun uzun süredir göz ardı edildiği bir ülkede desteğin artmasına neden olduğu görülmüştür. Sporcu 23 yıl önce yaşadığı cinsel istismarı aktarmış ve devam eden süreçte aynı ülkede bulunan diğer sporculara da örnek teşkil etmiştir. Bekatorou, maruz kaldığı istismar hakkında ilk olarak bir derginin Yunanca yayımlanan bir röportajında konuşmuş ancak bu o dönemde nispeten az bir etki yaratmıştır. Ancak Bekatorou'nun çevrimiçi forumdaki hesabında paylaştığı #WithSofia ve #MeToo hashtagleri sosyal medyada büyük bir dayanışmaya yol açmış ve davası birçok Yunan siyasetçi tarafından da benimsenmiştir (The New York Times, 2021).

Dijital Global Kız Kardeşlik

#MeToo hareketinin yerel bir hareket olarak başlayıp daha sonra tüm dünyaya yayıldığı ve ses getirdiği bilinmektedir. Özel olarak spor konusu ele alındığında da benzer özellik gösterdiği belirlenmiştir. Araştırma kapsamında ele alınan haberlerin tümünün başlangıç noktasının sosyal medya hesaplarından olduğu gözlemlenmektedir. Sporcuların X, Instagram, Facebook vb. hesaplarından paylaşım yapması ve hashtagi kullanmasıyla yerel hareketin yerini evrenselliğe taşıdığı görülmektedir.

Dijital feminizm yalnızca sporcu kadınları hashtag üzerinden bir araya getirmemiş yine spor medyasında görev yapan spor muhabirleri ve gazetecilerin de hemcinsleriyle bir araya gelmesine zemin hazırlamıştır. 2018 yılının Mart ayında Brezilya'da bir futbol karşılaşmasının ardından spor muhabiri *Bruna Dealtry*'in bir taraftar tarafından canlı yayın esnasında tacize uğraması nedeniyle Facebook'tan yaptığı videolu paylaşım üzerine kadın gazetecilerden destek bulmuştur. #MeToo hareketinden ilham alarak Portekizce #deixaetrabalhar (Türkçesi #bırakınışiniyapsın) hashtagi üzerinden birçoğu kameralara yansımış taciz olaylarını video kullanarak sosyal medya üzerinden paylaşmıştır. Bu paylaşım bazı futbol kulüpleri olmak üzere ünlü kişilerden *retweet* yoluyla destek bulmuştur. Destek paylaşımı yapanlardan biri de futbolun efsaneleri arasında yer alan *Zico* olarak tanınan *Arthur Antunes Coimbra* olmuştur (CNN, 2018b). 2018 yılında maç sonunda kadın bir gazetecinin canlı yayında erkek bir taraftar tarafından öpülmesi nedeniyle kadın gazeteci hashtag kullanarak Facebook hesabından video paylaşımı yapmıştır. Diğer kadın gazeteciler meslektaşlarına destek olmak için hashtagi sahiplenmiş ve sosyal medya hesaplarından benzer şekilde yaşanan durumu protesto etmiştir.

Feminist Domino Etkisi

Dünya kamuoyunda büyük ses getiren Amerikalı cimnastikçilerin haberleri başta olmak üzere kadın sporcuların yeni nesil olarak kabul edilebilecek dijital feminizm etiketi çatısı altında bir araya gelmesi feminist domino etkisi temasına örnek olarak verilebilir. Uzun yıllar yaşadıkları

istismar durumlarına karşı istemsiz geliştirdikleri suskunluk sarmalına karşı #MeToo hareketinin bir bakıma olumlu bir domino etkisi yaratarak kitleleri etkisi altına aldığı görülmektedir. Amerika kökenli başlayan #MeToo hareketinin araştırmamızda yer alan haberler ele alındığında Brezilya, Güney Kore, Büyük Britanya, Yunanistan ve Hindistan gibi birçok ülkeyi etkisi altına aldığı belirlenmiştir.

2023 yılının Ocak ayında Hindistan'da üst düzey sporcuların #MeToo hareketinin etkisiyle ülkenin güreş federasyonuna karşı konuşması ve başkanını ve antrenörlerini cinsel istismarla suçlamasıyla benzeri görülmemiş protestolara tanık olmuştur. İki kez dünya şampiyonu olan Vinesh Phogat ve on kadın güreşçi daha federasyon başkanı Brij Bhushan Singh tarafından cinsel istismara maruz kaldıklarını iddia etmiştir. Başkan Singh, iddiaların siyasi amaçlı olduğunu ve sporcuların art niyetli olduğunu iddia etse de protestolar daha da büyümüştür. Eski bir antrenör olan Manisha Malhotra:

"Bu, buzdağının sadece görünen kısmı. Sporcuların gelip bana antrenörlerin istismarını itiraf etmelerine rağmen resmi şikâyette bulunmak için bir sonraki adımı atmıyorlar." ifadesini kullanmıştır (BBC, 2023).

Tartışma

Bu çalışmanın amacı, 4. dalga feminizmin bir yansıması olarak #MeToo hareketinin spor dünyasındaki etkilerini ve dijital feminizmin sosyal medya aracılığıyla feminist hareketlerin dijital medyadaki temsilini ve bu süreçteki rolünü incelemektir. Bu amaç çerçevesinde elde edilen sonuçlar bu bölümde tartışılmış ve yorumlanmıştır.

MeToo hareketi kapsamında olmasına rağmen çalışmaya dahil edilmeyen birçok spor vakası, haber içeriklerinde arama etiketlerinin bulunmaması nedeniyle kapsam dışı bırakılmıştır. Bunlardan biri 4.dalga dijital feminizmi kullanılarak eski bir kadın futbolcu olan *McCormack*'ın blog yazısında eskiden yaşadığı ve bugüne kadar korktuğu için cesaret edip paylaşmadığı istismar durumunu şahsi blog hesabı üzerinden duyurmasıdır (The Guardian, 2023). Olimpiyat boksörü *Myriam Da Silva Rondeau*, futbolcu *Andrea Neil* ve eskrimci *Emily Mason*'un da aralarında bulunduğu sporcular antrenörler ve diğer yetkililer tarafından maruz kaldıkları fiziksel ve psikolojik tacizi kamuoyuyla paylaşmıştır (CBC, 2023). 2020 yılında Nassar'ın şikayet edilmesinin ardından, #GymnastsAlliance hashtagiyle birleşen kadın sporcular, *Netflix* gibi dijital platformlarda *Bonni Cohen* ve *John Shenk*'in yönetmenliğini üstlendiği *Athlete A* belgeselinin yayınlanmasını sağlamıştır. Olimpiyat sporcusu *Jennifer Pinches*'in öncülük ettiği harekette, milli cimnastikçilerin iyi performans sergileyemedikleri zaman antrenörleri tarafından fiziksel şiddete maruz kaldıkları ve kendi bedenlerinden utanmalarına neden olacak söylemlerde bulunmaları

nedeniyle yeme bozuklukları gibi sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir. Cimnastikçiler ayrıca sakat olmalarına rağmen güçlü ağrı kesiciler kullanmaya zorlanarak yarışmaya zorlandıklarını ifade etmişlerdir (The Guardian, 2021). Bu haberlerin çalışmamız kapsamında ulaşılan cinsel istismar ve tanıdık otorite fail temalarıyla benzerlik gösterdiği söylenebilir.

Spor ortamında yalnızca kadın sporcuların değil farklı görevlerde bulunan kadın çalışanların da etkilendiği görülmektedir. Arama etiketlerini karşılamadığı için çalışmaya dahil edilmeyen diğer bir haber Kolombiya 17 yaş altı kadın takımının kadın fizyoterapisti *Carolina Rozo*'nun teknik direktör *Didier Luna* tarafından kendisine uygulanan tacizi ve 18 aylık çalışma süresi içerisinde futbolcu kadınlara yönelik tavır ve tutumlarının da tacizle açıklanabileceğini ifade etmesidir. Futbolcuların konuyla ilgili konuşmamasının nedenin ise federasyonun sporcuları takımdan ihraç edebilecekleri korkusundan kaynaklı olduğu belirtilmektedir. *Rozo*'nun davası yalnızca Kolombiya'da etki yaratmakla kalmamış yayılarak Ekvator'daki oyuncuların da kendisinden yardım istemesine yol açmıştır (The Guardian, 2020). #MeToo hareketiyle birlikte ortaya çıkan bu ifadelerin ve gazetelerde yer alan bu haberin yayılma etkisi bakımından çalışmamızda ulaştığımız feminist domino etkisi ve dijital global kız kardeşlik temalarıyla benzerlik gösterdiği söylenebilir.

Literatürde, özellikle son beş yılda, #MeToo hareketinin spor özelindeki etkilerini inceleyen uluslararası çalışmalara rastlanmaktadır. Røsok-Dahl ve Orgeret (2020) tarafından yapılan çalışmada, #MeToo hareketinin yayılmasında önemli bir rol üstlenen Norveç'te basın departmanında görev yapan genç stajyerlerle yapılan araştırma, hareketin etkilerini nasıl deneyimlediklerini, cinsel tacizin belirli bir cinsiyetle ilişkilendirilmemesi gerektiğini ve bu tür tacizin kadınların yapısal olarak bastırılmasının bir parçası olduğunu vurgulamanın önemini ortaya koymuştur. Çalışma spor gazeteciliğinde #MeToo hareketinin olumsuz birçok konuyu değiştirme potansiyeline sahip olduğunu göstermektedir. Mevcut çalışmada da belirtildiği gibi, taciz ve istismar konularında sadece kadın sporcular değil, spor dünyasındaki farklı birimlerde ve pozisyonlarda görev yapan kadınlar da olumsuz deneyimler yaşamaktadır. Bu sonucun çalışma kapsamında ulaşılan feminist domino etkisi temasıyla benzerlik gösterdiği söylenebilir.

Tam vd., (2020) tarafından yapılan çalışmada antrenörlerin #MeToo hareketine nasıl yaklaştıkları ve bunun antrenörlük uygulamaları ve sporcularla ilişkileri üzerindeki etkileri incelenmiştir. Çalışma, antrenörlerin #MeToo hareketini güçlü bir şekilde desteklediklerini ve bu destekle bağlantılı olarak yanlış suçlama korkusuna dikkat çektiğini vurgulamaktadır. Ayrıca, antrenörlerin dijital hareketin antrenörlük uygulamalarını ve sporcularla ilişkilerini nasıl etkilediğini belirttiği, bu alanda daha fazla mesleki gelişim arzusunda buldukları ve haksız yere

suçlanma korkularını hafifletmek için güvenli temas konusunda daha fazla antrenör eğitimine ihtiyaç duydukları belirtilmiştir. Çalışma, antrenör-sporcu ilişkisinde uygun sınırlar ve sporcuların cinsel şiddet suçlamalarının soruşturulma süreci hakkında açıklamalarda bulunmuştur. Bisgaard ve Stöckel (2019) tarafından yapılan çalışmada, iki kadın sporcuyla gerçekleştirilen görüşmelere dayanarak cinsel taciz ve istismarın nasıl oluştuğu ve neden sonlandırılmasının ve rapor edilmesinin zor olduğu incelenmiştir. Çalışmada, antrenörün yüksek düzeydeki sermayesinin ve sahadaki otoritesinin, güven inşasına ve sporcuların seslerinin kısıtlanmasına önemli ölçüde katkıda bulunduğu sonucuna varılmıştır. Mağdurlar, istismar ya da tacizi anlamalarına rağmen destek bulamayacakları korkusuyla yıllar sonra hashtag altında bir araya gelerek ifade edebilmeleri, sporcuların savunmasız olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda, genç sporculara cinsel istismar, cinsel taciz ve psikolojik şiddet konularında eğitim verilmesi ve bu tür desteklerin mevcut olduğunun somut örneklerle açıklanması büyük önem taşımaktadır. Novkov (2019) tarafından yapılan çalışmada, sporcunun güçlendirilmesine yönelik bir müdahale önerilmektedir. Bu müdahale, kültürde, hukukta ve spor düzenlemelerinde daha kapsamlı bir şekilde somutlaştırıldığında, genç sporcuların özerkliğini daha geniş bir şekilde kabul edilmesine ve "yırtıcı" bir bağlamın yaratılmasına katkıda bulunabileceği savunulmaktadır. Bu değişim, sorunlu davranışların tanınmasını daha rutin hale getirerek sporcuların daha aktif ve güçlü bir sorgulama yapmasını teşvik edecektir. Ayrıca, yaralanma kavramının cinsel istismardan daha geniş bir kapsama sahip olmasına ve yaralanma bilincinin sporcuların deneyimlerini içerecek şekilde yeniden çerçevelenmesine olanak tanıyacaktır. Çalışma kapsamında tanıdık otorite fail teması içinde yer alan meslek gruplarından biri olarak antrenörler tespit edilmiştir. Bu bağlamda, antrenör ve sporcularla yapılan çalışmaların sporcu-antrenör ilişkisinde temas ve güven alanlarının belirlenmesi açısından önemli olduğu söylenebilir. #MeToo hareketiyle ilgili olarak spor ortamında çalışan, sporcular ve otorite konumunda kişilerle yapılacak olan araştırmaların sayısının artırılmasının cinsel şiddet, istismar ve taciz gibi konuların üzerinde etkili bir rol oynayacağı düşünülmektedir.

#MeToo hareketi spor sosyolojisi içinde tartışılabilir bir konu olmasının yanı sıra, spor psikolojisi alanında da önemli bir tartışma konusu olarak ele alınmaktadır. 2019 yılında, spor psikolojisinin önde gelen dergilerinden biri olan *Journal of Clinical Sport Psychology*, sporda cinsel taciz ve saldırı konularında özel bir sayı yayımlamak üzere makale çağrısında bulunarak #MeToo hareketinin önemini vurgulama olasılığını değerlendirmiştir. Dergi editörleri Reel ve Crouch (2019), bu özel sayının spor kültürünü dönüştürmek ve cinsel saldırı ile tacize dikkat çekmek amacıyla daha geniş bir etkileşim başlatmayı hedeflediğini ve çalışmaların spor ve egzersiz psikolojisi alanındaki profesyonellerde (hem araştırmacılar hem de klinisyenler) bu

konuda bir tutku yaratacağını belirtmektedir. Ayrıca, bu kritik konunun sadece geçici bir özel sayı değil, düzenli olarak ele alınmasının zorunlu olduğunu ve #MeToo hareketinin, medyanın çok ihtiyaç duyduğu ilgiyi sağlayarak toplumdaki uzun süreli cinsel saldırı ve taciz sorunlarına dikkat çektiğini ifade etmektedir (Reel ve Crouch, 2019). Bu bağlamda, çalışma kapsamında ulaşılan cinsel istismar teması, aynı zamanda #MeToo hareketinin de çıkış noktasıdır ve toplumsal etkisinin yanı sıra, cinsel şiddetin mağdur üzerinde psikolojik olarak da olumsuz etkileri bulunmaktadır.

Sonuç

Spor alanındaki kadınların dijital platformları kullanarak seslerini duyurması, dijital feminizmin desteklenmesine ve dayanışmanın artmasına önemli bir katkı sağlamıştır. Sosyal medya platformları aracılığıyla birbirlerine destek olan ve yaşadıkları olumsuz deneyimleri paylaşarak sistematik bir değişim talep eden kadınlar geleneksel spor kurumlarında değişim çağrılarının güçlenmesine ve cinsel istismar gibi konuların görünürlüğünün artmasına yol açmıştır. Çalışmada dört ana ortaya çıkmıştır. Cinsel şiddet temasında istismar, taciz ve mağdurların ifadeleri kodlarından oluşturulmuştur. Tanıdık Otorite Fail temasında spor ortamının önemli aktörleri olan antrenör, doktor ve üst düzey yetkililer kodları yer almaktadır. Dijital Global Kız Kardeşlik temasında Sosyal medya hareketleri aracılığıyla küresel dayanışma örnekleri üzerinde durulmuş sosyal medya hareketleri, küresel dayanışma hashtag kullanımı temalarına ulaşılmıştır. Feminist Domino Etkisi temasında ise feminist hareketler Etki yayılımı Yerel ve küresel bağlantılar kodlarından oluşmuştur. Oluşturulan kodlar ve temalar incelendiğinde #MeToo hareketinin kadınların sesinin duyurulmasında önemli bir hareket olarak değerlendirilmelidir. Elde edilen bu temalara göre #MeToo hareketi, spor dünyasında cinsel şiddet olaylarının görünür hale gelmesine yardımcı olmuştur. Sporcular, antrenör, yönetici veya takım doktoru gibi etraflarındaki kişilerin cinsel şiddetine uğradıklarını paylaşarak bu konunun görmezden gelinemeyeceğini göstermişlerdir. Bu istenmeyen davranışların çoğunun sporcuların spor ekosisteminin içerisindeki kişilerden gelmesi oldukça dikkat çekicidir. #MeToo hareketi sayesinde, bu tür olayların gizlenmesinden ziyade daha açık bir şekilde ele alınması gerektiği vurgulanmıştır. #MeToo hareketi, sporcular arasında dijital platformlarda bir "global kız kardeşlik" bağının oluşmasını sağlamıştır. Kadın sporcular arasında ortaya çıkan dayanışma benzer durumdaki diğer kadın sporcuların da cesaretlenmesine yol açmıştır. Böylelikle #MeToo hareketi, spor dünyasında feminist bir domino etkisi yaratarak daha fazla cinsel şiddet olayının ortaya çıkmasını sağlamıştır.

Spor dünyasında cinsel şiddet ve istismar uzun zamandır bilinen bir gerçektir ve 4.dalga feminizm örneği olarak kabul edilebilecek olan #MeToo hareketi, bu soruna yönelik önemli bir değişim çağrısı olarak ortaya çıkmıştır. Spor dünyasında bulunan kadınların yaşadıkları mağduriyetleri gün yüzüne çıkarmalarına ve bu konuyu açıkça dile getirmelerine olanak tanıyan güvenli bir ortam sunmuştur. Özellikle 2017 yılından itibaren #MeToo hashtagi altında birçok kadın, cinsel taciz ve istismar deneyimlerini paylaşarak bu konuda farkındalık yaratmıştır. #MeToo hareketi spor alanında yaşanan cinsel şiddet ve istismar vakalarının yalnızca sosyal medyada değil birçok ülkede haberlere konu olmasına yol açmıştır. Dijital feminizmin etkisiyle, cinsel şiddet ve istismar konularında toplumsal farkındalık artmış, sosyal medya paylaşımları ve medyada yer alan haberler bu sorunların daha fazla gündeme gelmesine ve tartışılmasına katkıda bulunmuştur. Medya cinsel şiddet ve istismar vakalarını geniş kitlelere ulaştırmada kritik bir rol oynamış ve spor alanında yaşanan bu sorunların toplumsal tartışmanın merkezine yerleşmesini sağlamıştır. #MeToo hareketinin, spor dünyasında cinsel şiddetle mücadelede bir dönüm noktası olduğu ve spor içerisindeki kadınların yaşadıkları mağduriyetleri duyurmak için etkili bir platform sağladığı söylenebilir.

Spor organizasyonları, spor federasyonları ve kulüpler bu tür vakalara karşı daha şeffaf olma yönünde adımlar atmalıdır. Kapsamlı bir cinsel tacizi ve şiddeti önleme politikası oluşturulmalı ve uygulanmalıdır. Mağdur sporcular için güvenlik önlemlerini artırmak, gizliliği korumak ve mağdurlara destek sağlamak amacıyla çeşitli politikalar geliştirilmelidir. Sporcular, sporcuların aileleri, antrenörler, yöneticiler ve diğer çalışanlar için farkındalık eğitimleri zorunlu olarak verilmelidir. Sporcular istenmeyen bir durumla karşılaştıklarında kendilerini yalnız hissetmemeli, bağımsız bir kuruluşa şikâyetini rahatça iletebileceği bir sistem oluşturulmalıdır. #MeToo hareketi spordaki cinsel şiddet, taciz ve eşitsizlik sorunlarını önlemek için bir fırsat olarak görülmelidir. Gelecek çalışmalarda sporda cinsel taciz ve istismarla ilgili haberleri analiz etmekten ziyade çeşitli sosyal medya platformlarında paylaşılan postlar ve yapılan yorumlar incelenebilir. Bu çalışmada BBC, CNN, The Guardian, The New York Times gazetelerinde yer alan haberleri incelenmiştir. Gelecek çalışmalarda daha fazla haber sitesi ve sosyal medya platformları çalışma kapsamına alınarak sosyal medya analizleri yapılabilir.

Kaynakça

- Alexander, K., Stafford, A., & Lewis, R. (2011). *The experiences of children participating in organised sport in the UK*. NSPCC Child Protection Research Center.
- Artuk, M. E., & Alşahin, M. E. (2016). Sarkıntılık fiili. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 65(4), 3243-3270. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/auhfd/issue/42360/510096>

- Alikılıç, Ö., & Baş, Ş. (2019). Dijital feminizm: Hashtag'in cinsiyeti. *Fe Dergi*, 11(1), 89-111.
- Arat, N. (2010). *Feminizmin ABC'si*. Say Yayınları. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/federgi/issue/45889/579180>
- Baumgardner, J. (2011). *F'em!: Goo goo, gaga, and some thoughts on balls*. Seal Press.
- BBC (2016). 'Rozina Sini' How 'MeToo' is exposing the scale of sexual abuse. Erişim Adresi: <https://www.bbc.com/news/blogs-trending-41633857> (Erişim Tarihi:14/06/2023).
- BBC (2023). 'Rudraneil Sengupta' Wrestling Federation of India: Is Indian sport seeing its #MeToo moment? Erişim Adresi: <https://www.bbc.com/news/world-asia-india-64396084> Erişim tarihi: 11.09.2023.
- Benn, M. (2013). After post-feminism: pursuing material equality in a digital age. *Juncture*, 20(3), 223-227. <https://doi.org/10.1111/j.2050-5876.2013.00757.x>
- Bisgaard, K., & Stöckel, J. T. (2019). Athlete narratives of sexual harassment and abuse in the field of sport. *Journal of Clinical Sport Psychology*, 13(2), 226-242. <https://doi.org/10.1123/jcsp.2018-0036>
- Braithwaite, A. (2002). The personal, the political, third-wave and postfeminisms. *Feminist Theory*, 3(3), 335-344. <https://doi.org/10.1177/146470002762492033>
- Brackenridge, C.H. (2010). *Violence and abuse prevention in sport*. In: Walsh K, Zwi K, ed. *The prevention of sexual violence: a practitioners' sourcebook* (pp. 401-413). Holyoke, MA: NEARI Press.
- Brackenridge, C. H., Fasting, K., Kirby, S. L., & Leahy, T. (2010). Protecting children from violence in Sport: A review with a focus on industrialized nations.
- Brackenridge, C. H., & Rhind, D. (2014). Child protection in sport: reflections on thirty years of science and activism. *Social Sciences*, 3(3), 326-340. https://doi.org/10.3390/socsci_3030326
- Burke T. (2018). Tarana Burke: What 'Me Too' Made Possible. Erişim adresi: <https://time.com/6221110/tarana-burke-me-too-anniversary/> (Erişim Tarihi: 07.11.2023).
- Burke T. (2021). Get to know us. Erişim adresi: <https://metoomvmt.org/get-to-know-us/history-inception/> (Erişim Tarihi: 21.10.2023).
- CBC (2023). 'John Paul Tasker' Elite athletes demand public inquiry into abuse in sports. Erişim adresi: <https://www.cbc.ca/news/politics/public-inquiry-sport-abuse-1.6820649> (Erişim Tarihi: 18.09.2023)

- CBS News (2017). ‘More than 12M "Me Too" Facebook posts, comments, reactions in 24 hours’. Erişim adresi: <https://www.cbsnews.com/news/metoo-more-than-12-million-facebook-posts-comments-reactions-24-hours/> (Erişim Tarihi: 14/07/2023).
- Chamberlain, P. (2016). Affective temporality: towards a fourth wave. *Gender and Education*, 28(3), 458–464. <https://doi.org/10.1080/09540253.2016.1169249>
- CNN (2017a). ‘Lisa Respers’ #MeToo: Social media flooded with personal stories of assault. Erişim adresi: <https://edition.cnn.com/2017/10/15/entertainment/me-too-twitter-alyssa-milano/index.html> (Erişim Tarihi: 14/06/2023).
- CNN (2017b). ‘Cassandra Santiago and Doug Criss’ An activist, a little girl and the heartbreaking origin of ‘Me too’ Erişim adresi: <https://edition.cnn.com/2017/10/17/us/me-too-tarana-burke-origin-trnd/index.html> (Erişim Tarihi: 14/06/2023)
- CNN (2017c). ‘AnneClaire Stapleton and Eric Levenson’ McKayla Maroney alleges USA Gymnastics doctor abused her at 13. Erişim adresi: <https://edition.cnn.com/2017/10/18/us/mckayla-maroney-me-too-abuse/index.html> (Erişim Tarihi: 14/08/2023).
- CNN (2017d). ‘Eric Levenson’ Aly Raisman: I was sexually abused by former USA gymnastics doctor. Erişim adresi: <https://edition.cnn.com/2017/11/10/us/aly-raisman-abuse-usa-gymnastics/index.html?sr=twCNN111017aly-raisman-abuse-usa-gymnastics1144AMVODtop> (Erişim Tarihi: 14/08/2023).
- CNN (2018a). ‘Eric Levenson’ Larry Nassar sentenced to up to 175 years in prison for decades of sexual abuses. Erişim adresi: <https://edition.cnn.com/2018/01/24/us/larry-nassar-sentencing/index.html> (Erişim Tarihi: 14/08/2023).
- CNN (2018b). ‘Flora Charner’ Brazilian sports journalists may be having their #MeToo movement Erişim adresi: <https://edition.cnn.com/2018/03/30/americas/brazilian-sports-journalists-harassment-metoo-letherdoherjob/index.html> (Erişim Tarihi: 15/08/2023).
- Corbin, J., & Strauss, A. (2008). Basics of qualitative research: techniques and procedures for developing grounded theory (3rd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage. *Organizational Research Methods*, 12(3), 614-617. <https://doi.org/10.1177/1094428108324514>
- Dean, J. (2009). *Democracy and other neoliberal fantasies: Communicative capitalism and left politics*. Duke University Press.
- Dow, B. J. (2003). Feminism, Miss America, and media mythology. *Rhetoric & Public Affairs*, 6(1), 127-149. <https://doi.org/10.1353/rap.2003.0028>

- Fasting, K., Brackenridge, C., & Knorre, N. (2010). Performance level and sexual harassment prevalence among female athletes in the Czech Republic. *Women in Sport and Physical Activity Journal*, 19(1), 26-32. <https://doi.org/10.1123/wspaj.19.1.26>
- Fasting, K., Brackenridge, C., & Walseth, K. (2007). Women athletes' personal responses to sexual harassment in sport. *Journal of Applied Sport Psychology*, 19(4), 419-433. <http://dx.doi.org/10.1080/10413200701599165>
- Fotopoulou, A. (2016). Digital and networked by default? Women's organisations and the social imaginary of networked feminism. *New Media & Society*, 18(6), 989-1005. <https://doi.org/10.1177/1461444814552264>
- Görgün Baran, A. (2021). *Feminizmin gelişim serüveni: dalga yerine kuşak diyelim mi?* Erişim Adresi: <https://kockam.ku.edu.tr/feminizmin-gelisim-seruveni-dalga-yerine-kusak-diyelim-mi-aylin-gorgun-baran/> (Erişim Tarihi: 23.07.2023).
- Gunn, C. (2015). Hashtagging from the margins: women of color engaged in feminist consciousness-raising on Twitter. In K. E. Tassie & S. M. B. Givens (Eds.), *Women of color and social media multitasking: Blogs, timelines, feeds, and community* (pp. 21-34).
- Hooks, B. (2000). *Feminist theory: from margin to center*. Pluto Press.
- Kadir Has Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Araştırma Merkezi. (2017). *Cinsel ve toplumsal cinsiyete dayalı taciz ve saldırı politikalarının analizi: Türkiye'deki üniversiteler için araç seti*. Erişim adresi: <https://gender.khas.edu.tr/sites/gender.khas.edu.tr/files/inline-files/1.pdf> (Erişim Tarihi: 16.08.2023).
- Kantor, J., & Twohey, M. (2021). Kadın dedi ki: #MeToo hareketini başlatan cinsel taciz hikayesinin açığa çıkışı. Bilgi Yayınevi.
- Kaplan, E. (2003). Feminist futures: trauma, the post-9/11 world and a fourth feminism? *Journal of International Women's Studies*, 4(2), 46-59. <https://vc.bridgew.edu/jiws/vol4/iss2/5>
- Kıral, B. (2020). Nitel bir veri analizi yöntemi olarak doküman analizi. *Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(15), 170-189. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/susbid/issue/54983/727462>
- Kinser, A. E. (2004). Negotiating spaces for/through third-wave feminism. *Feminist Formations*, 16(3), 124-153. <https://doi.org/10.1353/nwsa.2004.0075>

- Kitchenham, B. (2004). Procedures for performing systematic reviews. *Keele, UK, Keele University*, 33(2004), 1-26.
- Knappe, H., & Lang, S. (2014). Between whisper and voice: Online women's movement outreach in the UK and Germany. *European Journal of Women's Studies*, 21(4), 361-381. <https://doi.org/10.1177/1350506814541643>
- Krolokke, C., & Sorensen, A. S. (2006). *Gender communication theories and analyses: From silence to performance* (No. 50). Sage.
- Martin, C. E., & Valenti, V. (2013). #FemFuture: online revolution. introduction. In C. E. Martin and V. Valenti (Eds.) (pp. 3–5). *Barnard Center for Research on Women, New Feminist Solutions*.
- McMahon, S. (2007). Understanding community-specific rape myths: Exploring student athlete culture. *Journal of Women and Social Work*, 22(4), 357–370. <https://doi.org/10.1177/0886109907306331>
- Millett, K. (2000). *Sexual politics*. University of Illinois Press.
- Moscatelli, S., Golfieri, F., Tomasetto, C., & Bigler, R. S. (2021). Women and# MeToo in Italy: Internalized sexualization is associated with tolerance of sexual harassment and negative views of the# MeToo movement. *Current Psychology*, 40(12), 6199-6211. <https://doi.org/10.1007/s12144-021-01350-1>
- Mountjoy, M., Brackenridge, C., Arrington, M., Blauwet, C., Carska-Sheppard, A., Fasting, K., Kirby, S., Leahy, T., Marks, S., Martin, K., Starr, K., Tiivas, A., & Budgett, R. (2016). International Olympic Committee consensus statement: harassment and abuse (non-accidental violence) in sport. *British Journal of Sports Medicine*, 50(17), 1019–1029. <https://doi.org/10.1136/bjsports-2016-096121>
- Nicholson, L. (2010). Feminism in 'Waves': Useful Metaphor or Not?. *New Politics*, 12(4), 34-39.
- Novkov, J. (2019). Law, policy, and sexual abuse in the #MeToo movement: USA gymnastics and the agency of minor athletes. *Journal of Women, Politics & Policy*, 40(1), 42–74. <https://doi.org/10.1080/1554477X.2019.1563412>.
- Örnek, S. (2015). ABD'de kadın haklarının gelişimi. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (29), 105-129. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kosbed/issue/25690/271123>

- Özveri, D. (2009). Feminist teorinin gelişim sürecinde uluslararası ilişkilere bakışı üzerine kısa bir değerlendirme. H. Çomak (Ed.). *Uluslararası İlişkilere Giriş: Teorik Bakış*. 1. Basım. Kocaeli: Umuttepe Yayınları.
- Parent, S., & Fortier, K. (2018). Comprehensive overview of the problem of violence against athletes in sport. *Journal of Sport and Social Issues*, 42(4), 227–246. <https://doi.org/10.1177/0193723518759448>
- Parry, D. (Ed.). (2018). *Feminisms in leisure studies: advancing a fourth wave* (1st ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315108476>
- Parry, D. C., & Fullagar, S. (2013). Feminist leisure research in the contemporary era: Introduction to the special issue. *Journal of Leisure Research*, 45(5), 571-582. <https://doi.org/10.18666/jlr-2013-v45-i5-4363>
- Parry, D. C., Johnson, C. W., & Wagler, F. A. (2018). Fourth wave feminism: theoretical underpinnings and future directions for leisure research. In *Feminisms in Leisure Studies* (pp. 1-12). Routledge.
- PressGazette (2024). Top 50 news websites in the US: All but four sites saw traffic fall in September. Erişim adresi: <https://pressgazette.co.uk/media-audience-and-business-data/media-metrics/most-popular-websites-news-us-monthly-3/> (Erişim Tarihi: 16.08.2023).
- Reel, J. J., & Crouch, E. (2019). Harassment and assault in sport. *Journal of Clinical Sport Psychology*, 13, 177-179. <https://doi.org/10.1123/jcsp.2018-0078>
- Rösok-Dahl H, Orgeret K. (2020). Sports Journalism, Interns and #MeToo – did anything change?. *Journalistica*, 47-70. <https://doi.org/10.7146/journalistica.v14i1.123511>
- Shugart, H. A. (2001). Isn't it ironic?: The intersection of third-wave feminism and generation X. *Women's Studies in Communication*, 24(2), 131-168. <https://doi.org/10.1080/07491409.2001.10162432>
- Simões, S., & Matos, M. (2008). Modern ideas, traditional behaviors, and the persistence of gender inequality in Brazil. *International Journal of Sociology*, 38(4), 94-110. <https://doi.org/10.2753/IJS0020-7659380405>
- Snyder, R. C. (2008). What is third-wave feminism? A new directions essay. *Signs: Journal of Women in Culture and Society*, 34(1), 175-196. <https://doi.org/10.1086/588436>
- Snyder-Hall, R. C. (2010). Third-wave feminism and the defense of “choice”. *Perspectives on Politics*, 8(1), 255-261. <https://doi.org/10.1017/S1537592709992842>

Stake, R. E. (1995). *The art of case study research*. Sage.

Stirling, A. E. (2009). Definition and constituents of maltreatment in sport: Establishing a conceptual framework for research practitioners. *British Journal of Sports Medicine*, 43(14), 1091-1099. <https://doi.org/10.1136/bjism.2008.051433>

Tam, A., Kerr, G., & Stirling, A. (2020). Influence of the #MeToo movement on coaches' practices and relations with athletes. *International Sport Coaching Journal*, 8(1), 1-12. <https://doi.org/10.1123/iscj.2019-0081>

Taş, G. (2016). Feminizm üzerine genel bir değerlendirme: Kavramsal analizi, tarihsel süreçleri ve dönüşümleri. *Akademik Hassasiyetler*, 3(5), 163-175. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/akademik-hassasiyetler/issue/27268/287075>

Taylor, E., & Hardin, R. (2017). A gap in the sport management curriculum: An analysis of sexual harassment and sexual assault education in the United States. *Journal of Hospitality, Leisure, Sport & Tourism Education*, 20, 65–75. <https://doi.org/10.1016/j.jhlste.2017.04.004>

The Guardian (2006). 'Kim Wilsher' The pushy tennis dad and the drugs in the drink. Erişim Adresi: <https://www.theguardian.com/world/2006/mar/01/france.mainsection> (Erişim Tarihi: 15/08/2023).

The Guardian (2015). #Distractinglysexy Twitter campaign mocks Tim Hunt's sexist comments. Erişim adresi: <https://www.theguardian.com/higher-education-network/2015/jun/11/distractinglysexy-twitter-campaign-mocks-tim-hunts-sexist-comments> (Erişim Tarihi: 21.11.2023).

The Guardian (2019). *South Korea unveils biggest ever investigation into abuse in sport*. Erişim Adresi: <https://www.theguardian.com/world/2019/jan/23/south-korea-biggest-sexual-abuse-sport-investigation> (Erişim Tarihi: 15/08/2023).

The Guardian (2023). 'Matthew Hall' Ciara McCormack: the Canadian whistleblower turned soccer CEO. Erişim adresi: <https://www.theguardian.com/football/2023/oct/18/ciara-mccormack-treaty-united-ceo-canada-soccer> (Erişim Tarihi: 18.12.2023)

The Guardian (2020). 'Suzanne Wrack' Carolina Roza: 'It started with words. He would tell me I was pretty'. Erişim adresi: <https://www.theguardian.com/football/2020/jun/28/carolina-roza-colombia-under-17-women-didier-luna> (Erişim Tarihi: 17/08/2023).

The Guardian (2021). 'Sean Ingle' *British Gymnastics faces group-claim lawsuit from 17 alleging abuse*. Erişim Adresi: <https://www.theguardian.com/sport/2021/feb/26/british-gymnastics->

- [faces-class-action-lawsuit-from-17-alleging-abuse-jennifer-pinches](#) (Erişim Tarihi: 20/08/2023).
- The Independent (2015). #DistractinglySexy: Female scientists take to Twitter to mock Sir Tim Hunt's sexist remarks. Erişim adresi: <https://www.independent.co.uk/news/uk/home-news/distractinglysexy-female-scientists-mock-sir-tim-hunt-s-sexist-remarks-on-twitter-10313435.html> (Erişim Tarihi: 21.11.2023).
- The Newyork Times (2021). 'İleNiki Kitsantonis' *Olympic Athlete Speaks of Assault and Breaks a Bigger Silence in Greece*. Erişim adresi: <https://www.nytimes.com/2021/01/23/world/europe/greece-metoo-sofia-bekatorou-cyprus.html> (Erişim Tarihi: 17/08/2023).
- Timpka, T., Finch, C. F., Goulet, C., Noakes, T., & Yammine, K. (2008). Meeting the global demand of sports safety: the intersection of science and policy in sports safety. *Sports Medicine*, 38, 795-805. <https://doi.org/10.2165/00007256-200838100-00001>
- TÜİK (2022). Güvenlik birimine gelen veya getirilen çocuk istatistikleri. Erişim adresi: <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Guvanlik-Birimine-Gelen-veya-Getirilen-Cocuk-Istatistikleri-2021-45586> (Erişim Tarihi: 1009.2023)
- Wach, E. (2013). Learning about qualitative document analysis. *Ids Practice Paper in Brief*.
- We Are Social (2023). Digital 2023. Erişim adresi: <https://wearesocial.com/uk/blog/2023/01/digital-2023/> (Erişim Tarihi: 05.01.2024).
- Vertommen, T., Schipper-van Veldhoven, N. H., Hartill, M. J., & Van Den Eede, F. (2015). Sexual harassment and abuse in sport: The NOC* NSF helpline. *International Review for the Sociology of Sport*, 50(7), 822-839. <https://doi.org/10.1177/1012690213498079>
- Yaşar, İ. H. (2003). Sosyal medya psikolojisi. Ş. Özdemir ve G. D Türk (Ed.), Sosyal medya ve değişen iletişim biçimleri (1. baskı) içinde (s. 129-153). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Yin, R.K. (2014). *Case study methods: Design and methods* (5. Baskı). Sage Publications.